

Interreg

Co-funded by
the European Union

Estonia – Latvia

Spetsiaalsete ratastoolide kasutamine välitegevustes

<https://baltictrails.eu/et>

Projekt: “Metsa matkaraja ja Ranniku matkaraja ligipääsetavuse parandamine erinevatele sihtrühmadele” (EE-LV0013), 01.07.2023–30.06.2026

Projekti partnerid:

Lāti Maaturismi Ühing “Lauku ceļotājs”

Kurzeme Planeerimispiirkond

Vidzeme Planeerimispiirkond

Movement Spontaneous

Riia Planeerimispiirkond

Eesti Maaturismi Ühing

Pärnu Lahe Rotary Klubi

Häädemeeste vald

Setomaa vald

MTÜ Peipsimaa Turism

Sisukord

CARNIKAVA NÄIDE	4
1. Eesmärk.....	4
2. Lahenduse väljatöötamine	4
2.1. Varustuse haldaja valimine	4
2.2. Varustuse valik.....	5
2.3. Varustuse hoiustamine	6
2.4. Ohutus kasutamise ajal	6
2.5. Lisavarustus ja täiendused	6
2.6. Kasutuskord	7
3. Soovitused.....	7
4. Kohandamine ja edaspidine kasutamine.....	7
5. Kaasatud partnerid	7
6. Koolitusvideo	7
7. Kasulikud allikad:	7
 APŠUCIEMSI NÄIDE	8
1. Eesmärk.....	8
2. Lahenduse väljatöötamine	8
2.1. Varustuse valik.....	8
2.2. Sihtrühmaga testimine	9
3. Soovitused.....	10
4. Kaasatud partnerid	10
5. Koolitusvideo	10
6. Lisa.....	11
 PÄRNU NÄIDE	12
1. Eesmärk.....	12
2. Lahenduse väljatöötamine	12
2.1. Asukoha valik ja ehituse planeerimine.....	12
2.2. Varustuse valik.....	13
2.3. Pilootkatsetused sihtrühmaga.....	13
3. Kaasatud partnerid	14
4. Koolitusvideo	14
5. Kasulikud allikad	14
6. Lisa.....	14

CARNIKAVA NÄIDE

Sihtrühm: ratastooli kasutavad inimesed; piiratud liikumisvõimega, puudega või liikumisraskustega inimesed, sealhulgas eakad ja vigastustest taastuvad inimesed

Laiem sihtrühm, kes saab lahendust rakendada: omavalitsused ja organisatsioonid, kes soovivad arendada teenuseid piiratud liikumisvõimega inimestele

Arendusse kaasatud eksperdid ja organisatsioonid: puuetega inimeste ja nende sõprade ühendus „Apeirons”

Lahenduse rakendaja: Riia Planeerimispiirkond

1. Eesmärk

Projekti „Metsa- ja ranniku matkaradade ligipääsetavuse parandamine erinevatele sihtrühmadele“ („Forest and Coastal Hiking Trails' Accessibility Improvement for Different Social Groups“), lühinimetusega „Ligipääsetavad matkarajad“ („Accessible Hiking Trails“), raames muutis Riia Planeerimispiirkond Carnikavas, Ādaži omavalitsuses asuva Ranniku matkaraja lõigu ligipääsetavamaks.

Selleks soetati kaks matkamiseks ja välitegevusteks sobivat spetsiaalset ratastooli:

- **Van Raam VeloPlus** – esiplatvormiga jalgratas ratastooli transportimiseks (joonis 1 vasakpoolne ratas; joonis 2);
- **Joëlette Finisher** – maastikuratastool matkamiseks ja sportlikeks tegevusteks (joonis 1 parempoolne ratas; joonis 3).

2. Lahenduse väljatöötamine

2.1. Varustuse haldaja valimine

Joonis 1. **Van Raam Velo Plus** ratastooliveoks mõeldud platvormiga jalgratas (vasakul) ja **Joëlette Finisher** maastikuratastool (paremal)

Joonis 2. **Van Raam Velo Plus** platvormiga ratastooliveoks mõeldud jalgratas

Esimese sammuna tuli otsustada, kes hakkab varustust haldama. Selles projektis sõlmis Riia Planeerimispiirkond kokkuleppe Ādaži omavalitsuse kodulookeskusega, mis asub Ranniku matkaraja 25. lõigule Vecāķi–Carnikava kõige lähemal. Kodulookeskus kuulub omavalitsuse turismitaristu hulka. Seal töötab püsivalt kolm inimest ning keskus on külastajatele avatud ka nädalavahetustel.

Joonis 3. Joëlette Finisher maastikuratastool
Carnikava Piirkondliku Uurimiskeskuse alal

2.2. Varustuse valik

Enne ratastoolimudelite valimist konsulteeriti puuetega inimeste ja nende sõprade ühendusega „Apeirons”. Koos ekspertidega külastati kohta, kus ratastoole plaaniti kasutama hakata. Kohapeal vaadati üle marsruudi ning selle ümbruse teede ja radade pinnakate ning hinnati võimalikke liikumisteid lähedal asuvatel aladel. „Apeirons” soovitas valida kaks erinevat ratastoolitüüpi, et kasutajad saaksid valida lahenduse, mis sobib kõige paremini nende seisundi ja vajadustega.

Van Raam Velo Plus ratastooli vedamiseks mõeldud jalgratas sobib paremini inimestele, keda ei saa nende igapäevasesest ratastoolist ümber tõsta. Kõige paremini sobib see kasutamiseks siledatel kõvakatttega teedel. Valitud mudelil on elektriline aku, mis teeb pedaalmise juhile kergemaks. See on oluline, sest platvormil oleva reisija ja ratastooli kogukaal võib olla üsna suur.

Joëlette Finisheril on suur esiratas, mistõttu sobib see paremini ebatasasele

maastikule. Seda saab kasutada näiteks metsaradadel, kus pinnas võib olla juurikatega, konarlik või liivane.

VAN RAAM VELO PLUS

Ratastooli vedamiseks mõeldud

jalgratas on loodud inimeste transportimiseks nii, et nad saavad jääda istuma oma ratastooli.

- Reisijat ei ole vaja ratastoolist jalgrattale ümber tõsta.
- Ratastooli saab ilma tõstmata lükata jalgratta platvormile.
- Langetatav ramp teeb platvormile pääsemise lihtsamaks. Seejärel kinnitatakse ratastool turvaliselt lukustusmehhanismi ja turvavööde abil.

Joonis 4. Van Raam Velo Plus pilootkatsetus
Carnikava promenaadil (Ranniku matkaraja, E9, lõigul)

Peamised omadused:

- Stabiilne ja mugav sõit
- Sobib peaaegu igat tüüpi ratastoolile
- Lihtne peale minna
- Mugav kasutada
- Turvaline
- Hea kontakt reisijaga
- Kerge pedaalmine tänu elektriakule

Tehnilised andmed:

- Kaal: 64 kg

- Juhi maksimaalne kaal: 110 kg
- Reisija maksimaalne kaal koos ratastooliga: 140 kg
- Pikkus: 253 cm
- Laius: 110 cm

Mõned puudused:

- Üsna raske
- Vajab juhtimiseks abilist
- Ei ole kokkupandav ja vajab suurt hoiuruumi
- Kõrge hind: 11 095 eurot

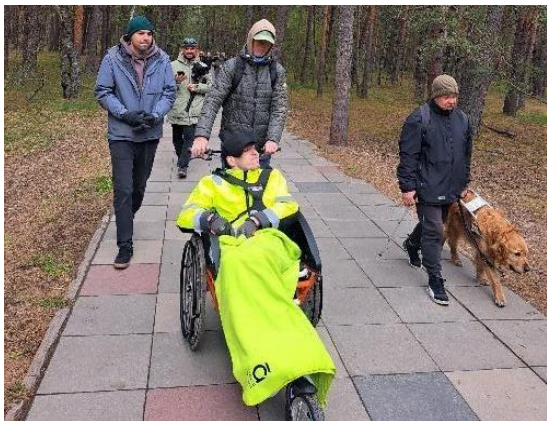
JOËLETTE FINISHER

Peamised omadused:

- Sobib ka eakatele
- Sobib erinevatele radadele ja pinnastele, eriti hästi metsamatkadeks
- Lihtne kokku panna
- Vajab lükkamisel vähem jõudu
- Võtab hoiustamisel vähe ruumi
- Kerge

Tehnilised andmed:

- Käsitsi juhitud ratastool
- Kaal: 19 kg
- Kandevõime: 48 cm istmelaiusega mudelil 100 kg ja 42 cm istmelaiusega mudelil 80 kg
- Hind: 5213,89 eurot (48 cm mudel)

Joonis 5. Joëlette Finisheri pilootkatsetus Carnikava promenaadil (Ranniku matkaraja, E9 lõigul)

2.3. Varustuse hoiustamine

Ratastoolide mõõtmete tõttu oli oluline leida nende turvaliseks hoiustamiseks sobiv koht. Van Raam Velo Plus on 253 cm pikk ja 110 cm lai ning seda ei saa hoiustamiseks osadeks võtta. Seetõttu rajati Carnikava kodulookeskusesse spetsiaalne hoiuala mõlema ratastooli jaoks. Hoones on turvalised lukustussüsteemid ja videovalve.

2.4. Ohutus kasutamise ajal

Varustuse tahtliku kahjustamise või varguse riski vähendamiseks otsustati mõlemale ratastoolile paigaldada GPS-jälgimisseadmed.

Kasutati mudelit NEW TKStar 5000+ (<https://e-dog.lv/jaun%C4%81kais-gps-trekeris-new-tkstar-5000b/>)

Seadet saab registreerida ja aktiveerida veebilehel: <https://mytkstar.net/Login.aspx>

Seal saab jälgida seadme asukohta ja liikumisteedkonda.

GPS-seadme toimimiseks on vaja andmesidega SIM-kaarti ning mobiilside operaatorile tuleb maksta väike kuutasu.

GPS-jälgijad mõjuvad ennetava turvameetmena ja aitavad vähendada varustuse väärkasutuse riski. GPS võimaldab kasutajat aidata juhul, kui ta eksib või vajab marsruudil abi. Samuti aitab see seadme asukohta tuvastada ja see tagasi saada, kui varustus peaks varastatama. Täiendava turvameetmena sõlmiti kindlustusleping, kuid see katab ainult hoiustamise ajal tekkida võivad kahjud ega kehti ratastoolide kasutamise ajal.

2.5. Lisavarustus ja täiendused

Pärast ratastoolide testimist sihtrühma esindajatega selgus, et vaja on järgmisi lisatarvikuid:

- **Rehvipump** – rehvirõhku on soovitatav kontrollida enne iga kasutuskorda.
- **Turvalukk** – võimaldab ratastooli ajutiselt turvaliselt kinnitada, näiteks tualeti kasutamise ajaks.
- **Hästi nähtavad helkurvestid** – nii juhile kui ka reisijale.

2.6. Kasutuskord

Kuna varustust haldab omavalitsus, tuli koostada seadmete kasutamise sisekord ja klientidele mõeldud kasutusjuhised. Need kirjeldavad broneerimise, kasutamise ja vastutuse praktilist korda. Ädaži omavalitsuse koostatud dokument „Joëlette Finisher matkamiseks mõeldud ratastooli ja Van Raam Velo Plus ratastooliveoks mõeldud jalgratta lühiajalise tasuta kasutamise kord” on kättesaadav aadressil <https://www.adazunovads.lv/lv/media/47072/download>

Dokumendis on ka vorm „Üleandmise-vastuvõtmise akt”, mille ratastooli kasutajad peavad enne kasutamist allkirjastama ja millega nõustuma.

3. Soovitused

- Mõlemad ratastoolid on kvaliteetsed ja annavad liikumisraskustega inimestele hea võimaluse saada uusi kogemusi.
- Kõik sihtrühma esindajad jäid testmatkaga väga rahule ja soovisid sarnastes tegevustes ka edaspidi osaleda.
- Teenindav personal peab hästi tundma seadmete kõiki funktsioone. Samuti peab personal oskama ratastoole iga kasutaja vajadustele kohandada, näiteks reguleerida peatuge, jalatugesid, juhttraua kõrgust, käepidemete kõrgust ja muid seadistusi.
- Kasutajatele on vaja anda marsruudisoovitusi, eriti juhul, kui nad ei ole kohalikud elanikud. Abiks võivad olla trükitud kaardid, kus on arvestatud radade pinnakatet ja eri tüüpi ratastoolide kasutusvõimalusi.
- Kasutajatele tuleks anda ka teavet selle kohta, kuidas jõuda matka alguspunkti ühistranspordiga.
- Soovitav on koostada kasutajajuhendid, mis sisaldavad enne matka vajalikke soovitusi. Näiteks võiks juhendis meenutada, et enne matka tuleks kontrollida ilma ning

kaasa võtta joogipudel, müts ja päikesekaitsekreem.

- Oluline on, et matka alguspunktis oleksid ligipääsetavad tualettruumid. Võimaluse korral võiksid need olla ka teistes marsruudi punktides.

4. Kohandamine ja edaspidine kasutamine

Selle lahenduse saavad kasutusele võtta kohalike omavalitsuste sotsiaalosakonnad, mittetulundusühingud, sotsiaalhoolekande asutused, näiteks hooldekodud, ning keskused, mis toetavad liikumispuudega inimesi või eakaid.

5. Kaasatud partnerid

Riia Planeerimispiirkond
Kurzeme Planeerimispiirkond
Pärnu Lahe Rotary Klubi

6. Koolitusvideo

Testimise käigus valmis 4 minuti ja 23 sekundi pikkune video, mis on kättesaadav aadressil:

https://youtu.be/sS7l6av_AGk?si=zAPJpXxYfVfzNlla

7. Kasulikud allikad:

1. <https://www.vanraam.com/en-gb/our-bikes/wheelchair-bikes/veloplus>
2. <https://www.joeletteandco.com/en/project/joelette-finisher-an/>

APŠUCIEMSI NÄIDE

Sihtrühm: ratastooli kasutavad inimesed; piiratud liikumisvõimega, puudega või liikumisraskustega inimesed, sealhulgas eakad ja vigastustest taastuvad inimesed

Laiem sihtrühm, kes saab lahendust rakendada: omavalitsused ja organisatsioonid, kes soovivad arendada teenuseid piiratud liikumisvõimega inimestele

Arendusse kaasatud eksperdid ja organisatsioonid: puuetega inimeste ja nende sõprade ühendus „Apeirons” ning Läti Paraolümpiakomitee

Lahenduse rakendaja: Kurzeme Planeerimispiirkond

1. Eesmärk

Keskkonna ligipääsetavus tähendab, et iga inimene saab oma füüsilistest võimetest sõltumata nautida mere ääres viibimist ja osaleda veega seotud tegevustes. Rannaratastoolid aitavad liikumispuudega inimestel turvaliselt merre minna ja kogeda ujumisrõõmu – paljude jaoks esimest korda elus.

See juhendi osa annab praktilisi soovitusi rannaratastoolide soetamise ja kasutamise kohta, aidates luua turvalise, mugava ja kaasava keskkonna kõigile rannakülastajatele. Abilise olemasolul saab rannaratastoole kasutada ka lühikesteks jalutuskäikudeks rannajoonel, kus liiv on piisavalt kõva ja rannal ei ole mere suunas liiga järsku kallet.

2. Lahenduse väljatöötamine

2.1. Varustuse valik

Enne rannaratastoolide mudelite valimist konsulteeriti puuetega inimeste ja nende sõprade ühendusega „Apeirons” ning Läti

Paraolümpiakomitee esindajatega. Projekti eesmärk oli soetada rannaratastoolid, mis sobivad liikumiseks nii liival kui ka vees.

Kõige sobivamaks lahenduseks osutus ujuv rannaratastool **WaterWheels** (joonis 6). Sama tüüpi ujuva rannaratastooli soetas ka projekti Eesti partner Pärnu Lahe Rotary Klubi.

Pärast hinnapäringuid osteti Prantsusmaalt üks ratastool hinnaga 1500 eurot, millele lisandus 50 euro suurune transpordikulu.

Joonis 6. WaterWheels ujuvad rannaratastoolid

WaterWheelsi omadused

- Ohutuse poolest kuuluvad need ratastoolid turul pakutavate lahenduste paremikku.
 - Rannaratastoolidel on viis ujuvust tagavat tugipunkti: kolm ratast ja kaks käetuge. Need muudavad ratastooli stabiilseks ka vees.
 - Rannaratastooli konstruktsioonil ei ole teravaid detaile ning kõik servad on ümardatud. See on oluline inimese tavaratastoolist rannaratastooli ümber tõstmisel.
 - Ratastoolidel on tugevad roostevabast terasest teljed, mis on valmistatud kergetest materjalidest ja kaaluvad 27 kg.
 - Ratastoolidel on turvarihmad kasutaja kinnitamiseks.
- Laiad rehvid muudavad liival liikumise lihtsamaks.

- Poollamav isteasend aitab kasutaja kehakaalu paremini tasakaalustada ja muudab pehmel liival liikumise kergemaks.
- Ratastoolid on ilma tööriistadeta hõlpsasti kokkupandavad. See muudab nende transportimise lihtsamaks ja vähendab hoiustamiseks vajalikku ruumi.
- Mõõtmed: pikkus 1,52 m; kõrgus 1,27 m.

Lisaks osteti ohutuse tagamiseks päästevestid (joonis 7). Need on kasulikud juhul, kui inimene soovib ujumise ajal rannaratastoolist väljuda ja iseseisvalt ujuda.

Liikumispuudega inimeste turvalisuse tagamiseks valiti päästevestid hinnavahemikus 30–50 eurot, mille puhul arvestati järgmiste omadustega:

- vestidel on toetav krae;
- vestidel on vile, millega saab vajaduse korral tähelepanu tõmmata;
- vestidel on kinnitusrihmad, mis aitavad vältida kasutaja vestist välja libisemist.

Joonis 7. Päästevestid

Kui inimene väljub rannaratastoolist vees, on soovitatav kasutada kahte abilist, et aidata tal ratastooli tagasi istuda. Üks abiline hoiab ratastooli vee all ja stabiliseerib seda, teine aitab ujujal ratastooli tagasi pääseda. See on vajalik, sest ratastool on suhteliselt kerge, kuid selle

ujuvad osad on mõeldud hoidma veepinnal kuni 115 kg kaaluvat inimest. Kui kasutaja ratastoolist väljub, hakkab ratastool käituma nagu ujuv objekt ja võib lainete mõjul liikuma hakata. Hea ujumisoskusega inimene võib hakkama saada ka ühe abilisega. Kui inimese käte liikuvus on piiratud, võib see olla siiski märksa keerulisem.

Joonis 8. Rannaratastoolide katsetamine meres Apšuciemsi lähedal

2.2. Sihtrühmaga testimine

Rannaratastoole testiti Apšuciemsi uute rajatiste avamisüritusel (joonised 9–11), kuhu ühendus „Apeirons” kaasas sihtrühma esindajad. Ka teistel ürituse külastajatel oli võimalus rannaratastoole proovida.

Teine testimine toimus Apšuciemsi rannas ja oli seotud pilootprojekti videomaterjali salvestamisega. „Apeirons” kaasas testimisse kolm sihtrühma esindajat.

Rannaratastoolide kasutamiseks rajati Apšuciemsi randa puidust platvorm (joonised 9–10) ja puidust juurdepääsuramp (joonis 10). Platvormi ja rambi tehnilised joonised on selle peatüki lisas (joonised 12–14).

Joonis 9. Puidust platvorm Apšuciemsis

Joonis 10. Puidust juurdepääsuramp, mis viib Apšuciemi platvormilt randa

Joonis 11. Rannaratastooli katsetamine meres

3. Soovitused

- Puidust platvormile tuleks paigaldada istekohad, näiteks ranna- või lamamistoolid. Need oleksid kasulikud nii puuetega inimestele kui ka nende saatjatele.
- Võimaluse korral võiks platvormil olla teisaldatav päikesevari, mis kaitseks kuumadel päevadel päikese eest.
- Laudteele viiva juurdepääsurambi paremale küljele tuleks paigaldada eri kõrgusega käsipuud. See aitaks inimesel, kes saabub ilma abiliseta,

liikuda ranna ja parkla vahel turvalisemalt, iseseisvamalt ja väiksema füüsilise pingutusega.

- Riietuskabiinile tuleks lisada selgem tähistus, mis näitab, et tegemist on riietumisruumiga. Praegu on rannaturvalisuse infotahvel ja ujuvate ratastoolide foto pannud mõned külastajad arvama, et tegu on ratastoolide hoiuruumiga.
- Tualettruume tuleb täiustada. Juurdepääsuramp tuleks tasandada ja eemaldada liikumist takistav taimestik. Sissepääsuplatvormi tuleks laiendada ja lisada tõkked, mis takistaksid ratastooli tagurpidi veeremist. Tualettpott tuleks välja vahetada, sest praegune metallist iste muutub madalal temperatuuril ebamugavalt külmaks ega sobi inimestele, kes ei saa püsti seista. Tualettruumi tuleks paigaldada pink või tool, kuhu kasutajad saaksid asetada oma isiklikud esemed.
- Rannaalale tuleks paigaldada sobivamad istumiskohad. Praegused pingid on ebamugavad ja nende seljatoed ei paku piisavalt tuge.

4. Kaasatud partnerid

Riia Planeerimispiirkond

Kurzeme Planeerimispiirkond

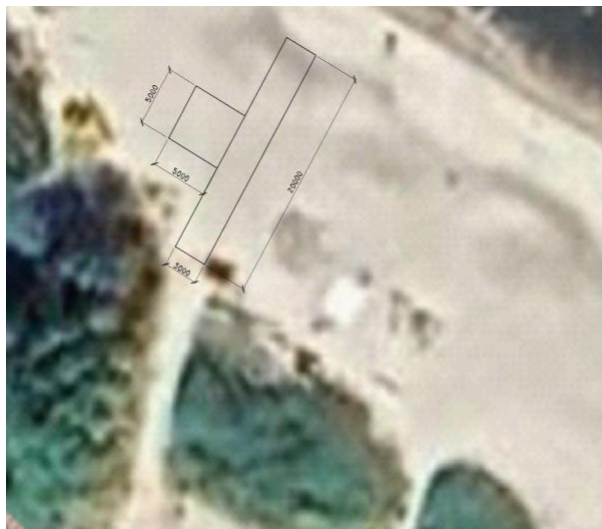
Pärnu Lahe Rotary Klubi

5. Koolitusvideo

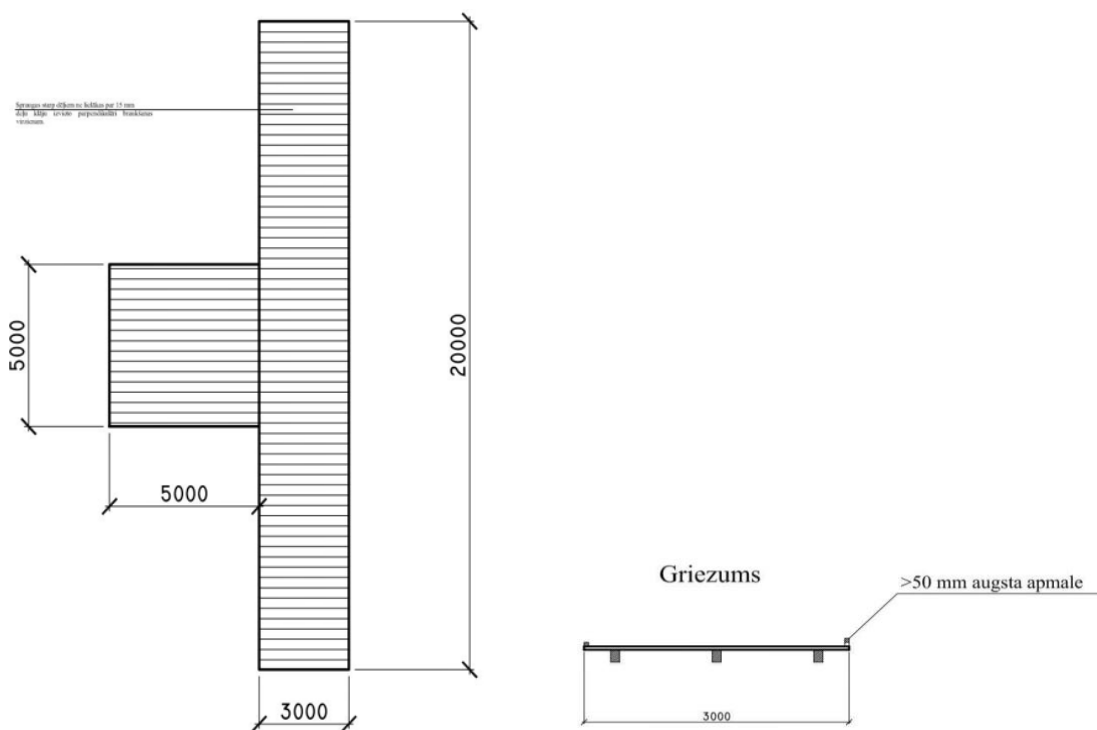
Pilootprojekti käigus valmis 4 minuti ja 4 sekundi pikkune video, mis on kättesaadav aadressil: <https://www.youtube.com/watch?v=nDdYOxkF2H4>

6. Lisa

Joonis 12. Juurdepääs merele Apšuciemsis, kuhu 2025. aastal rajati puidust laudtee ja ranna juurdepääsuramp

Joonis 13. Puidust platvormi ja juurdepääsurambi tehniline joonis

Joonis 14. Juurdepääsurambi tehniline joonis

PÄRNU NÄIDE

Sihtrühm: ratastooli kasutavad inimesed; piiratud liikumisvõimega, puudega või liikumisraskustega inimesed, sealhulgas eakad ja vigastustest taastuvad inimesed

Laiem sihtrühm, kes saab lahendust rakendada: omavalitsused ja organisatsioonid, kes soovivad arendada teenuseid piiratud liikumisvõimega inimestele

Arendusse kaasatud eksperdid ja organisatsioonid: Pärnu Puuetega Inimeste Koda, Haapsalu Neuroloogiline Rehabilitatsioonikeskus ning Barcelona, Nice'i ja Pirita Invabeach-randade töötajad

Lahenduse rakendaja: Pärnu Lahe Rotary Klubi

1. Eesmärk

Lahendus töötati välja selleks, et ratastooli kasutavatel inimestel oleks ligipääsetav ja turvaline võimalus viibida rannas ning meres. Pärnu randa loodi ligipääsetav ja kaasav keskkond, kus igaüks saab spetsiaalselt kohandatud varustuse ja teenuste abil nautida rannamõnuseid. Peamine abivahend on rannaratastool. Allpool kirjeldatakse selle lahenduse väljatöötamise kogemust.

2. Lahenduse väljatöötamine

2.1. Asukoha valik ja ehituse planeerimine

Asukoht valiti tihedas koostöös projektimeeskonna, partnerorganisatsioonide ja Pärnu Linnavalitsusega, et leida Pärnu rannas hoone rajamiseks kõige sobivam koht (joonis 15). Linnavalitsus otsustas eraldada ehituseks maa-ala ning rajada rannaliivale terrassi koos juurdepääsurambiga (joonis 16).

Joonis 15. Hoone Pärnu rannas

Joonis 16. Juurdepääsuramp

Koostöös arhitektuuribürooga lepidi kokku hoone välisilme, terrassi kujundus ja vajalik varustus. Seejärel alustati sobiva detailplaneeringu koostaja otsingut. Ehitusprojekti üksikasjad arutati läbi omavalitsuse ja päästeteenistusega ning omavalitsusega sõlmiti tasuta maakasutusleping.

Selgus, et projekti elluviimiseks ei olnud vaja Terviseameti luba. Seejärel väljastati ehitusluba. Koostöös Pärnu Puuetega Inimeste Koja ja Haapsalu Neuroloogilise Rehabilitatsioonikeskusega töötati välja tehno-ruumide praktilised lahendused, samal ajal kui arhitektuuribüroo koostas lõplikud 3D-visualiseeringud, üksikasjali-

kud kirjeldused ja tehnilised plaanid.

2.2. Varustuse valik

Koostöös Haapsalu Neuroloogilise Rehabilitatsioonikeskuse ja Pärnu Puuetega Inimeste Koja ekspertidega otsustati, milliseid rannaratastoole, ümberistumismatte ja muud varustust on vaja. Hinnapäringud saadeti ettevõtetele Hispaanias, Prantsusmaal ja Eestis. Pärast projektipartneritega pakkumiste analüüsimist otsustati soetada rannaratastoolid, puidust platvorm, merre viiv juurdepääsuramp ja tõstuk (joonis 17).

Kõige sobivamateks lahendusteks osutusid kaks ujuvat rannaratastooli: **WaterWheels** ja **Tiralo** (joonis 18).

Joonis 17. Tõstuk kasutaja tõstmiseks tavaratastoolist rannaratastooli

2.3. Pilootkatsetused sihtrühmaga

Projekti elluviimist toetasid ka Eesti Vigastatud Võitlejate Ühing „Anname Au”, kampaania „Sinilill”, eratoetajad ja ettevõtted. Enne ala ametlikku avamist toimus pilootkatsetus koos sihtrühma ja projektipartneritega (joonis 17–18). Pilootkatsetus toimus 19. juunil 2024 kell 10.00–13.00 ning selles osales 36 inimest

Pilootkatsetuse eesmärk oli:

- testida teenuse sobivust, sealhulgas liikumispuudega inimestele mõeldud ligipääsetava suplusala toimimist (riietumisvõimalusi, ratastoolitõstukit,

rannaratastoolide laenutust jne) koos isikliku abistaja kasutamisega;

- korraldada ratastoolitõstuki kasutamise koolitus, et aidata puudega inimesel liikuda tõstuki abil tavaratastoolist rannaratastooli.

Joonis 18. Tiralo rannaratastooli pilootkatsetus koos sihtrühma esindajatega

Projekti käigus loodi Pärnu Invarand. Teenuse arendamine ja täiustamine jätkub siiani. Teenuse tutvustamiseks koostati kasutajajuhend ja muud teabematerjalid (vt lisa).

2025. aasta suvel kujunes Pärnu Invarannast populaarne kohtumispaik puuetega inimestele, kes kasutasid seal pakutavaid teenuseid ja suhtlesid omavahel. Paviljon oli avatud iga päev 1. juulist kuni 31. augustini kell 12.00–18.00. Hea ilma korral, kui rannavalvetornis lehvis roheline lipp, said külastajad tasuta kasutada ujuvaid rannaratastoole, päevituslamamistoole ja vajaduse korral ratastoolitõstukit.

Suve lõpus uuendati Pärnu Invaranna logo visuaalset identiteeti, et see sobiks paremini arhitekti algse ideega.

Sügisel kinnitas Pärnu linn Pärnu Invaranna ala detailplaneeringu.

Hoone ja taristu on kavas anda linnale üle alates 2027. aastast.

Pärnu Invaranna teenuse arendamine jätkub koostöös projektipartneritega, et leida kõigile kasutajatele parimad võimalikud lahendused.

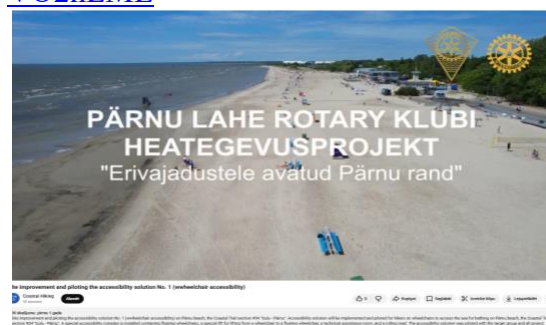
3. Kaasatud partnerid

Pärnu Lahe Rotary Klubi
Riia Planeerimispiirkond
Kurzeme Planeerimispiirkond

4. Koolitusvideo

Pilootkatsetuse käigus valmis 4 minuti ja 4 sekundi pikkune video, mis on kättesaadav aadressil:

<https://www.youtube.com/watch?v=K31VVO2nLME>

5. Kasulikud allikad

Pärnu invarand, <https://www.laherotary.com/invarand/>

6. Lisa

RANNARATASTOOLIGA MERELE

Hea külastaja! Kutsume Teid nautima merd Pärnu lahes.

Pärnu Lahe Rotary Klubi on loonud võimaluse pääseda merre rannaratastoolide abil. Külastajate kasutuses on avar riietusruum lukustatavate kappidega, kus spetsiaalselt projekteeritud tõstuk aitab kasutajal tavaratastoolist rannaratastooli ümber istuda. Randa on rajatud spetsiaalne terrassiala, kus saab puhata kohandatud lamamistoolides.

Palume arvestada:

- Rannaratastoole, samuti kappe ja terrassi võivad kasutada ainult liikumispuudega inimesed koos isikliku abistajaga.
- Teeninduspunkt on avatud 1. juulist kuni 31. augustini kell 12.00–18.00.
- Rannaratastoole võib kasutada ainult siis, kui vetelpäästetornis lehvib roheline lipp.
- Ratastooli ja rannaratastooli vahelisel ümberistumisel on vajalik isikliku abistaja abi.
- Vajaduse korral annavad kohalikud vabatahtlikud juhiseid tõstuki kasutamiseks.
- Teeninduspunktist saadud päästevesti tuleb kanda kogu kasutamise aja jooksul.
- Teenus on tasuta.

Kui teenust soovib kasutada korraga mitu liikumispuudega inimest, võib rannaratastooli kasutada kuni ühe tunni jooksul ning teenindamine toimub saabumise järjekorras.

Väljaanne on koostatud Euroopa Liidu Interreg Eesti–Läti programmi 2021–2027 projekti „Metsa matkaraja ja Ranniku matkaraja ligipääsetavuse parandamine erinevatele sihtrühmadele“ (EE-LV00013) raames.

Väljaanne kajastab autori seisukohti. Programmi korraldusasutus ei vastuta selles sisalduva teabe võimaliku kasutamise eest.